

OBSAH

Předmluva	5
---------------------	---

I. POLITICKÉ STRANY

Teoreticko-metodologické otázky výzkumu politických stran

Úvod: Současný politologický výzkum politických stran a jeho problémy	9
1. POJEM A DEFINICE POLITICKÉ STRANY	14
A. Etymologická identifikace pojmu	15
B. Část a celek	17
C. Dějinná podmíněnost definicí.	20
D. Klasické definice politických stran	23
E. Obecná definice politické strany	26
F. Minimální definice	28
G. Speciální definice	30
H. Definiční kritéria	33
I. Diference mezi politickými stranami a zájmovými skupinami	34
J. Obecná teorie politické strany	39

2. FUNKCE POLITICKÝCH STRAN	50
A. Vznik politických stran	50
B. Teoretické přístupy ke vzniku a vývoji politických stran	57
C. Obecné příčiny vzniku politických stran	60
D. Identifikace funkcí	62
E. Funkční katalogy	66
F. Transformace stranicko-politických funkcí	71
3. TYPY POLITICKÝCH STRAN	76
A. Problémy typologie politických stran	76
B. Kritéria typologie a klasifikace politických stran	81
C. Univerzální typologie	84
D. Vývojové typologie	85
E. Ideově-programatická typologie a ideologické rodiny.	89
F. Programatika politických stran	91
G. Ideologické dimenze	96
H. Příklad typologické identifikace politických stran.	98
I. Funkcionální a nominální kritéria typologizace.	101
J. Klasifikace uvnitř stranicko-politického typu	103
K. Příklad konstituování typu a jeho eroze.	105
L. Typ strany a pozice v systému.	107
M. Typologie jako alternativa teorie	114
4. POLITICKÉ STRANY A POLITIKA	124
A. Do parties matter?	124
B. Do politics matter?	126
C. Teorie stranické konvergence a stranické diference	130

II. SYSTÉMY POLITICKÝCH STRAN

Typologie stranických soustav v soudobých demokraciích

Úvod: Systémy politických stran na konci 20. století a perspektiva jejich výzkumu	139
1. POLARIZOVANÝ MULTIPARTISMUS	147
A. Sartoriho pojetí polarizovaného pluralismu.	149
B. Extrémní a polarizované pluralismy.	152
C. Polarizovaný pluralismus anebo polarizovaný multipartismus?	167
2. UMÍRNĚNÝ MULTIPARTISMUS	180
A. Sartoriho koncepce umírněného pluralismu	180
B. Multipartismy a mnohastranické formáty.	182
C. Multipartismy a multipolarita.	186
D. Asymetrické a symetrické multipartismy	196
3. DVOUSTRANICKÝ SYSTÉM.	206
A. Sartoriho pojetí dvoustranického systému	207
B. Dvoustranický formát a mechanismus systému.	209
C. Bipartismus a bipolarita.	214
4. SYSTÉM PŘEVLÁDAJÍCÍ STRANY	222
A. Systémy s převládajícími a dominantními stranami.	223
B. Koncepce G. Sartoriho versus pojetí K. von Beymeho.	225
Seznam vybrané literatury	231
Jmenný rejstřík	257